

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 7C/162/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913209577
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Borošková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2014:5913209577.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudcom JUDr. Jankou Dankovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45535108, právne zast. Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporkyni: R. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, XXX XX D., v konaní o zaplatenie 248,95 eur s prísl., taktó

rozhodol:

Súd návrh v celom rozsahu zamietá.

Odporkyni sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.11.2013 sa navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu sumu 248,95 eur spolu úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 248,95 eur od 28.11.2010 do zaplatenia a trovami konania. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 24.06.2013 uzatvorili spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava ako postupca a navrhovateľ ako postupník zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok navrhovateľa uvedených v prílohe zmluvy vrátane pohľadávky voči odporkyni. Zmluvný vzťah odporkyne a právneho predchodcu navrhovateľa bol založený zmluvou o pripojení uzavretou v zmysle § 43 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa odporkyni. Odporkyňa sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení a Všeobecnými podmienkami. Povinnosťou odporkyne bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve o pripojení, resp. v dodatku. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V danom prípade je teda odporkyňa sankcionovaná za to, že nedodržala konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. dodatku, a to povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Ohľadom zmluvnej pokuty navrhovateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/31/2012-157, v ktorom sa uvádza, že nárok na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na vznik škody spôsobenej porušením zmluvnej povinnosti. Jej účelom je donútiť dlžníka hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu plneniu záväzku. Podľa tohto rozsudku, právo na zmluvnú pokutu vzniká aj v prípade porušenia zmluvnej povinnosti v poslednom mesiaci zmluvnej viazanosti. Podľa uvedeného rozhodnutia je potrebné rozlišovať, či neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute nastala v dôsledku rozporu s ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, alebo ustanovením

§ 39 Občianskeho zákonníka, pričom primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľských zmluvách sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. Zmluvná pokuta je primeraná, pokiaľ neprimerane neprekračuje tak výšku zabezpečenej sumy, ako aj súhrn prípadných škôd, ktoré možno očakávať, pričom táto neprijateľnosť musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Právny predchodca navrhovateľa riadne poskytol odporkyni služby a ich cenu vyčíslil faktúrami s vyznačeným zúčtovacím obdobím a splatnosťou, a to faktúru č. 807000323277 splatnú 27.11.2010 znejúcu na sumu 248,95 eur. Nezaplatením faktúr riadne a včas sa odporkyňa vo vzťahu k navrhovateľovi dostala do omeškania, a teda navrhovateľ má nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania až do jej zaplatenia.

V podaní doručenom súdu dňa 29.01.2014 navrhovateľ na zdôvodnenie svojho návrhu poukázal na to, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh odporcu, ale benefity, ktoré mu poskytol právny predchodca navrhovateľa. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporkyni telekomunikačné zariadenie Samsung S5230 za cenu 19,-eur, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení bola 159,-eur. V uvedenom prípade teda odporkyňa nebola sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým za to, že tým, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, došlo k vypojeniu jej koncového zariadenia z prevádzky, a tým k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu pred dobou viazanosti. Zmluvná pokuta tak plní funkciu reparačnú (funkciu paušalizovanej náhrady škody) i preventívnu (nástroj ochrany pred zneužívaním kúpy mobilného telefónu za akciovú cenu zo strany špekulatívnych zákazníkov) a zároveň jej výška je primeraná vo vzťahu k peňažnej hodnote poskytnutého koncového zariadenia, keď táto výška je závislá od rizika, ktoré môže právnenému predchodcovi vzniknúť v prípade, ak odporca nečerpá všetky benefity a nezaplatí žiadnu platbu. Podľa jeho názoru je nutné posudzovať primeranosť pokuty podľa ust. § 3a nar. vlády č. 87/1995 Z.z., nakoľko toto ustanovenie je jediné zákonné ustanovenie, ktoré u nás upravuje maximálnu výšku sankcií v spotrebiteľských zmluvách, pričom navrhovateľ si neuplatňuje zmluvnú pokutu v takej výške, ako mu to dovoľuje zákon. Ak by aj súd neuznal nárok navrhovateľa na zmluvnú pokutu, právnenému predchodcovi bola spôsobená škoda v hodnote dotácie do poskytnutého mobilného telefónu, t.j. vo výške 140,-eur, a preto by mu súd mal priznať zmluvnú pokutu minimálne v tejto výške.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) konal a rozhodoval v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, pričom právny zástupca ich neprítomnosť ospravedlnil hospodárnosťou konania.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že mobilný telefón si zobrala, keď bola na materskej a žila v spoločnej domácnosti s manželom. V roku 2010 sa rozviedla, mala nízky príjem a nemala z čoho platiť. Keď prestala platiť, prišla jej výzva na zaplatenie, ona žiadala o splátkový kalendár 10,-eur až 15,-eur, ale takýto splátkový kalendár jej nechceli poskytnúť. Zároveň uviedla, že chcela vrátiť predmetný mobil, čo však v spoločnosti odmietli, že to nie je možné, zmluvný vzťah s ňou ukončili asi pred pol rokom.

Súd sa v rámci dokazovania oboznámil s listinami založenými v spise, a to s fotokópiami zmluvy o pripojení Fix zo dňa 27.05.2010, dodatkom k tejto zmluve zo dňa 27.05.2010, prehľadom dobíjania služby Fix, faktúrou VS č.XXXXXXXXXX, ako aj ďalšími listinami, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli dňa 27.05.2010 zmluvu o pripojení Fix spolu s dodatkom, predmetom ktorých bol záväzok podniku aktivovať a poskytovať účastníkovi program služieb Fix 15, zabezpečiť účastníkovi predaj zľavneného mobilného telefónu Samsung S5230 za maximálnu kúpnu cenu 1,-eur (pričom jeho štandardná kúpna cena bola 159,-eur), ako aj záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb a riadne a včas pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie. V zmysle bodu 2 dodatku sa účastník zaviazal, že po dobu viazanosti 24 mesiacov nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu o pripojení z dôvodov porušenia povinnosti zo strany účastníka. V zmysle bodu 3 dodatku sa odporkyňa zaviazala, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 2 tejto zmluvy alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod. 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorých dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je povinná uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur. Faktúrou č. XXXXXXXXXXX splatnou 27.11.2010 právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporkyni zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.06.2013 uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom pohľadávku voči odporkyni nadobudol navrhovateľ.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená, zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou existoval zmluvný vzťah na základe zmluvy o pripojení uzavretej podľa § 43 a nasl. zák. č. 510/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách spolu s dodatkom. Táto zmluva je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka; ďalej len OZ), keďže bola uzavretá medzi navrhovateľom ako dodávateľom elektronických komunikačných služieb, konajúcim v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporkyňou ako fyzickou osobou - spotrebiteľom, nekonajúcim pri jej uzatváraní v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporkyňou, vrátane dodatku k nej, predstavuje svojím charakterom typovú (formulárovú zmluvu) vopred pripravenú dodávateľom, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ jej obsah, teda i dojednanie o zmluvnej pokute, podstatným spôsobom neovplyvňuje (môže len zmluvu ako celok uzavrieť alebo ju ako celok odmietnuť). Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky - § 53 ods. 1 OZ).

Predmetom konania bol nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bola dohodnutá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou v dodatku k zmluve o pripojení. Navrhovateľ však neuviedol, porušením ktorej zmluvnej povinnosti mu vznikol nárok na zmluvnú pokutu napriek tomu, že zdĺhavo zdôvodňoval primeranosť zmluvnej pokuty. Spôsob dojednávania zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve predstavuje neurčitý okruh rôznych porušení zmluvy zo strany spotrebiteľa a takto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Právny predchodca žalobcu dohodol za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu vo výške, ktorá je nemenná bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti a v tomto dojednaní sa tiež prejavuje neprimeranosť takto dohodnutej sankcie. Z týchto dôvodov ustanovenie dodatku k zmluve o pripojení, v ktorom je uvedená zmluvná pokuta dohodnutá, považoval súd za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, preto návrh v celom rozsahu zamietol. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že úprava spotrebiteľských zmlúv vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Pre posúdenie nekalej povahy zmluvnej podmienky je dôležité, či táto objektívne vyvoláva značný nepomer v právach a povinnostiach zúčastnených strán. Napokon všeobecné súdy v obdobných veciach už viackrát rozhodli, že zmluvné dojednanie, ktorým bola dojednaná zmluvná pokuta medzi právnym predchodcom navrhovateľa a inými spotrebiteľmi, je neplatné, bolo by porušením princípu materiálnej právnej istoty odporkyne, keby teraz túto zmluvnú pokutu v tomto prípade súd považoval za platne dojednanú. Súd tiež konštatuje, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne zmluvnou pokutou sankcionovaný len jeden účastník zmluvy, a to

spotrebiteľ. Je potrebné klásť veľký dôraz na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah spotrebiteľskej zmluvy a má byť náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávaní vedľajších dojednaní, akým je napríklad zmluvná pokuta - len takto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľovi. Pokiaľ navrhovateľ svoj nárok dôvodil aj titulom náhrady škody, podľa názoru súdu za škodu nemožno považovať to, že v rámci ofenzívnej obchodnej politiky právny predchodca navrhovateľa predával mobilný telefón za nižšiu cenu za účelom prilákania zákazníka. Pokiaľ sa navrhovateľ rozhodol predať tovar za cenu nižšiu, ako bola bežná cena za rovnaký tovar v rovnakom mieste a čase, neznamená to, že došlo k porušeniu právnej povinnosti zo strany odporkyne. K zmenšeniu majetku právneho predchodcu navrhovateľa nedošlo tvrdeným porušením povinností odporkyne, ale už dojednaním kúpnej ceny (bez ohľadu na to, či by odporkyňa následne porušila zmluvné podmienky, alebo nie), pričom rozdiel akciovej a trhovej ceny poskytnutého mobilného telefónu bol zabezpečený práve zmluvným dojednaním o zmluvnej pokute, ktoré však, ako už bolo naznačené vyššie, bolo viacerými súdmi vyhlásené za neprijateľnú podmienku. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že odporkyni, ktorá mala vo veci plný úspech, právo na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnila, ani jej z obsahu spisu žiadne trovy v súvislosti so súdnym konaním nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.